

Sju frågor till partierna om obalanserna i Sverige

av Bengt-Åke Wennberg

7 TEMAN FÖR UTFORSKANDE POLITISKA SAMTAL ISTÄLLET FÖR DAGENS GRÄL OCH SPEKULATIVA LÖSNINGAR

Politiska debatter skulle kunna vara upplysande snarare än fördummande

Min senaste blogg medförde ett samtal mellan mig och Per Thorsell för att formulera sju frågor till partierna inför morgondagens partiledardebatt. Vad är de politiska strategierna för att hantera dessa obalanser?

Även om partiledarna inte belyser områdena så är avsaknaden av svar också en viktig information för oss medborgare.

DET ÄR SÅDANT MAN INTE TÄNKT PÅ ELLER BRYR SIG OM.

Vad skall vi då ha politiken till?

Därför publiceras bloggen just nu så att vi och alla andra medborgare har chansen att förbereda oss. Jag skall sitta klistrad vid rutan. Här kommer frågorna.

1. Försvarsfrågan

Vid nästan varje tänkbar kränkning av vår integritet skulle Sverige i dag vara beroende av omedelbar hjälp utifrån, enligt Försvarets senaste

perspektivplan. Vi har dock inte några bindande överenskommelser om detta samtidigt som vi inte har resurser att hjälpa andra om så skulle krävas. Det saknas alltså en nationell och realistisk säkerhetsdoktrin.

2. Välfärdsfrågan

Alla prognoser från exempelvis regeringens framtidskommission pekar på att de välfärdssystem vi i dag byggt upp inom några år blir totalt underfinansierade. Vi står inför en katastrof i välfärdsprogrammen. Då hjälper det inte att dutta ut lite resurser här och där. Det saknas en nationell strategi för bevarandet av välfärden.

3. Arbetsmarknadsfrågan

Vi har en struktur på de institutioner som verkar på arbetsmarknaden – arbetslöshetskassa, försäkringskassa, utbildning, arbetsmiljöverk, facklig förhandling, lagstiftning etc. – som är totalt omodern i förhållande till de faktiska förhållandena i dagens arbetsliv. De problem vi i dag möter med ungdomsarbetslöshet, sjukfrånvaro och deltid är symptom på denna obalans. Att den inte kan åtgärdas skapar ett enormt hot mot svenskars försörjning och trygghet. Det saknas således en nationell strategi för reformering av arbetsmarknadens funktioner.

4. Den regionala obalansen

Vi har en regional ekonomisk och försörjningsmässig obalans som gör att det går att räkna ut att det bara är tre storstadsregioner som i framtiden kommer att kunna uppfylla sina förpliktelser mot medborgarna när det gäller service, omsorg, sjukvård, skola, markanvändning, djurhållning, tillståndsgivning etc. Vi kan konstatera denna obalans genom att mjölkbönder försvinner, industrier läggs ner, sjukvården inte blir likvärdig, åldringar inte får äldrevård och skolorna inte kan fullfölja sitt uppdrag. Det saknas således en nationell strategi för politisk förvaltning som gör att hela Sverige kan leva.

5. Miljökrisen

Teknik, innovationskraft, utveckling och utbildning har skapat en industriell och finansiell struktur som har fokus på industrisamhällets frågor i vilken förbrukningen av resurser står i centrum för uppmärksamheten. Det innebär att utvecklingens riktning obönhörligt går mot fortsatt resursförbrukning – så kallad lineär ekonomi. Ett alternativ är så kallad cirkulär ekonomi, från vaggan till vaggan istället för från vaggan till grav. Detta alternativ innebär hållbart bruk av resurser vilket leder in i en serviceekonomi snarare än en produktionsekonomi som bygger på förbrukning av resurser. Det saknas således en nationell och politisk strategi för en genuin omställning till ett hållbart samhälle. Paradigmskiftet är dramatiskt och berör oss alla. Det kan inte lösas med skattepolitiken.

6 Identitetshot och integritetskränkningar

Behandlingen av romer och den stora mängd bedrägerier kring identitetsstölder som nu uppdagas visar att missbruket av offentliga register kan bli synnerligen omfattande. Existensen av dem och möjligheten att dra nytta av dem för stalking, identitetsstölder och psykiskt våld mot enskilda personer är omfattande och omfattningen av detta missbruk ökar. För att minska möjligheterna att utföra sådana brott har EU fastställt riktlinjer för hur och vad som får, och inte får, lagras i offentliga och andra register. Sverige bryter systematiskt mot detta exempelvis genom olika kontrollstrategier, bruket av personnummer och förekomsten av Bank-ID. Åtgärderna kan liknas vid de som måste göras för att minska tillgången på och spridningen av skjutvapen. För att skydda medborgarna mot missbruk behövs därför en nationell IT-strategi när det gäller lagring och registrering av persondata.

7 Finansmarknaden

I en mängd Tv-reportage illustreras nu att finansmarknaden domineras av en stor skuldcras där staterna får rollen av Svarte Petter. Alltför många av finansmarknadens aktörer kan sätta sig i toppen av ett pyramidspel och samla sina tillgångar i olika skatteparadis. Makten hos dessa finansiella aktörer är stor och de påverkar genom en finansiell struktur, som bygger på investeringar och avkastning, alla medborgares

vardag. Obalansen skapar därför snabba svängningar i människors privata ekonomi och är ett enormt hot mot de offentliga finanserna i varje enskilt land. Varje enskilt land måste således kunna skydda sina enskilda medborgare och näringslivets alla små aktörer mot att inte drabbas av den globala ekonomins nyckfullhet. Vi behöver därför en nationell strategi för att hantera den finansiella och penningekonomin. Vilken är den?

Mitt samtal med Per fördes innan partiledardebatten 2013. Vad skulle du i dag ta upp som viktiga politiska frågor för Sverige ni skulle vilja ha mer och ingående diskuterade i det politiska samtalet. Vilka möjligheter ser du att påverka detta?